

Program dla uczniów klas IV - VI

„ BLIŻEJ NASZYCH KORZENI. MY GODOMY PO NASZYMU ”

Dzieci charakteryzują się tym, że są pełne energii i ciekawości świata, poznają siebie i najbliższe otoczenie, a przy tym mają ogromną chęć i potrzebę działania. Pasja to wielka siła, która inspiruje, uczy i pozwala wszystkim na nowo odkrywać i rozumieć siebie, innych i otaczający nas świat. Ciągłe poszukiwanie i zgłębianie daje radość i sprawia, że żyjemy pełnią życia. Czasami odkrywamy u siebie pasję przez przypadek, często zarażamy się nią od innych, uczymy się także być pasjonatami od najbliższych. Program - **BLIŻEJ NASZYCH KORZENI. MY GODOMY PO NASZYMU** ma na celu zarażenie młodych ludzi (uczniów) pasją poszukiwania informacji o języku przodków. Dodatkowym atutem programu będzie dzielenie się własną pasją - wymiana zdobytej wiedzy o naszych korzeniach, o języku naszych przodków z dziećmi z Niemiec ze Szkolnego Punktu Konsultacyjnego przy Konsulacie RP w Monachium z siedzibą w Remseck, z którymi piszemy listy, a korespondencyjna przyjaźń trwa już od 2012 roku.

1. Charakterystyka programu:

Opracowany przeze mnie program:

- ❖ powstał na podstawie wieloletnich doświadczeń związanych z przybliżaniem uczniom miejsca ich pochodzenia,
- ❖ ma charakter wspomagający do programu nauczania dla II etapu edukacyjnego i dotyczy działań z zakresu edukacji regionalnej - dziedzictwa kulturowego w regionie,
- ❖ może być realizowany podczas zajęć pozalekcyjnych, szkolnych, wycieczek, imprez oraz dodatkowych zajęć, godzin wychowawczych,
- ❖ zakłada dzielenie się zdobytą wiedzą z dziećmi, z zaprzyjaźnionej szkoły w Niemczech.

2. Przewidywane efekty:

- ❖ poznanie słownictwa regionu,
- ❖ zdobycie wiedzy na temat języka,
- ❖ zdobycie umiejętności posługiwania się językiem przodków,
- ❖ poznanie historii regionu i dostrzeżenie powiązania z nim własnej rodziny,
- ❖ zdobycie umiejętności wyszukiwania informacji o własnych korzeniach,
- ❖ umiejętność wyszukiwania informacji i gromadzenia materiałów,
- ❖ docenianie wartości kultury regionu,
- ❖ poznanie wybranych elementów kultury Wielkopolski,
- ❖ wzmocnienie więzi międzypokoleniowej, aktywny udział w życiu rodziny, szkoły, miasta i regionu.

3. Cele programu:

1. Przybliżenie dzieciom gwary wielkopolskiej czyli języka naszych przodków
2. Rozbudzenie wśród uczniów poczucia tożsamości lokalnej i zainteresowania kulturą własnego regionu.
3. Odkrywanie walorów regionalnej mowy i zwyczajów.
4. Integracja społeczności szkolnej i lokalnej.

4. Metody i formy pracy:

Realizacja programu będzie opierała się na:

- ❖ aktywnych metodach i formach zdobywania wiedzy,
- ❖ uczeniu się przez działanie i przeżywanie.

4.1. Metody pracy: wywiady, spotkania, obserwacja, opowiadania, działalność praktyczna, wycieczki, konkursy, prezentacje.

4.2. Formy pracy: indywidualna, grupowa, zbiorowa.

5. Harmonogram działań:

1/ Organizacja i integracja grupy.

2/ Realizacja ustalonych celów i zadań:

- gromadzenie słownictwa,
- przygotowanie szkolnego słownika gwary wielkopolskiej,
- propagowanie programu wśród uczniów szkoły poprzez organizację konkursów, quizów,
- informowanie o działaniach na stronie internetowej szkoły oraz w prasie lokalnej.

3/ Nawiązanie kontaktu z lokalnymi regionalistami, instytucjami itp.

- przeprowadzanie wywiadów,
- dokumentowanie zbiorów,

4/ Wyjazd do wybranej instytucji np. muzeum regionalnego.

5/ Organizacja przedstawienia:

- opracowanie scenariusza przedstawienia

6/ Organizacja spotkań np. przy „sznece z glancem”

7/ Prezentacja własnego dorobku - Godomy po naszymu - organizacja przedstawień dla społeczności szkolnej / lokalnej.

6. Ewaluacja:

Podczas realizacji programu zakładam systematyczną ewaluację, gdyż posłuży mi ona nie tylko do zbadania osiągnięć uczniów, ale również do refleksji nad własną pracą i da podstawę do stałego doskonalenia programu.

Ewaluacja realizacji zagadnień zawartych w programie będzie odbywać się na bieżąco poprzez :

- obserwację zaangażowania uczniów w realizację przydzielonych zadań,
- obserwację zachowania uczniów podczas spotkań, uroczystości szkolnych i środowiskowych,
- obserwację zainteresowania wszystkich członków społeczności lokalnej podczas imprez szkolnych i środowiskowych.

Wpływ realizacji programu na ucznia i innych odbiorców programu będę badała za pomocą ankiet. Otrzymam wówczas informacje na temat, jak realizacja założonych zadań rozbudziła w uczniach zainteresowanie tym co dzieje i działa się w ich otoczeniu.

7. Podsumowanie Uczeń uczestniczący w realizacji programu powinien być świadomym obywatelem Wielkopolski, który bez kompleksów potrafi zaprezentować swoje korzenie, mowę przodków i swój region w Polsce i Europie.

BIBLIOGRAFIA

1. Strony internetowe:

Wikipedia . Gwara wielkopolska
słownik gwary miejskiej poznanian
portal edukacyjny - godomy po naszymu
edukacja regionalna - publikacje edukacyjne
region wielkopolska.pl
www.dawniejtutej.pl
www.poznanczyk.com/gwara
www.poznan.name/slownik_gwary_poznanskiej

2. Pozycje książkowe:

- Mowa mieszkańców Poznania. red. M. Gruchmanowa. Wydawnictwo Poznańskie - Poznań 1987
- Słownik gwary miejskiej Poznania. M. Gruchmanowa, B. Walczak. PWN Poznań 1997
- Wujka Ceśku opowiada, S. Strugarek. Wydawnictwo Poznańskie. Poznań 1997
- Cieniek E.,
- Edukacja regionalna - moda czy konieczność? (w) „Język Polski w Szkole dla klas IV-VI” 1997/98, nr 5, s. 82-91.
- Edukacja regionalna. Zestawienie bibliograficzne wybranych artykułów z czasopism (w) „Poradnik Bibliotekarza” 1997, nr 10, s. 18-19 i 27.
- Kuźnieców J., W naszej małej ojczyźnie. Wielkopolska. Edukacja regionalna dziedzictwo kulturowe w regionie, Warszawa 2003.
- Stankowski W., Regiony Polski. Wielkopolska, WS i P., Warszawa 1999.

3. Inne:

Materiały promujące gminę, region (zbiory własne i zbiory uczniów).
Materiały - zbiory własne.

Mirosława Olszak

Rezultaty realizacji projektu „My godomy po naszymu”

Efektom realizacji projektu są zgromadzone liczne materiały w gwarze wielkopolskiej i pozycje książkowe. Opracowywanie zebranych tekstów skutkuje powstaniem scenariuszy programów. Każdy uczeń biorący udział w projekcie przyswoił sobie grupę wyrazów gwarowych i potrafi posługiwać się gwarą.

Grupa „My godomy po naszymu” działa od września 2015 roku. Nasze dotychczasowe programy w gwarze wielkopolskiej to:

- ❖ XII/ 2015 - „Gwiazdka” Program dla nauczycieli , pracowników szkoły oraz zaproszonych gości. Szkoła Podstawowa w Miejskiej Górcie.
- ❖ III / 2016 - „ Z babą nie wygrosz”. Program dla nauczycieli i pracowników szkoły - Szkoła Podstawowa w Miejskiej Górcie.
- ❖ IV / 2016 - „ Wielkanoc” Program przygotowany na podsumowanie konkursu na pisanek wielkanocną. Ośrodek Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej w Miejskiej Górcie.
- ❖ V / 2016 - Dzień Matki . Program przygotowany dla mam. Niemarzyn.
- ❖ VI / 2016 - Występ dla rodziców dzieci z grupy „My godomy po naszymu” Szkoła Podstawowa w Miejskiej Górcie.
- ❖ VIII/2016 - „ Dożynki” Program dla mieszkańców wsi i zaproszonych gości. Niemarzyn.
- ❖ X/ 2016 - „ Downo tymu w lani” Program z okazji Dnia Edukacji Narodowej - Szkoła Podstawowa w Miejskiej Górcie.
- ❖ X / 2016 - „ Downo tymu w lani ” Występ dla nauczycieli - emerytów z okazji Dnia Edukacji Narodowej. Miejska Górka
- ❖ XI / 2016 - „ My godomy po naszymu” Program dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Miejskiej Górcie.
- ❖ XII / 2016 - „ Na gwiozdkę ” Program dla rodziców - Szkoła Podstawowa w Miejskiej Górcie.
- ❖ XII / 2016 - „ Na gwiozdkę ” Program dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Miejskiej Górcie.
- ❖ XII /2016 - „ Na gwiozdkę ” Program dla nauczycieli i pracowników oraz zaproszonych gości. Szkoła Podstawowa w Miejskiej Górcie.
- ❖ III / 2017 - „ Z babom nie wygrosz ” Program z okazji Dnia Kobiet. Niemarzyn.

- ❖ III / 2017 - „ Z babom nie wygrosz ” Program z okazji Dnia Kobiet dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Miejskiej Górcie.
- ❖ IV/ 2017 - „Wielkanoc” Program dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Miejskiej Górcie.
- ❖ IV / 2017 „ Wielkanoc” Program przygotowany na podsumowanie konkursu na pisanek wielkanocną. Ośrodek Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej w Miejskiej Górcie.
- ❖ V/ 2017 „Majowe” Udział w imprezie pod nazwą "Majowe", w ramach działań związanych z kultywowaniem tradycji i zwyczajów w gminie Miejska Górka "Kreatywni i wierni tradycji". Niemarzyn.

Mirosława Olszak